Рік III. Львів, 15. вересня 1929. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 38.

ПРАВДА

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.. „ПРАВДА“ Львів, вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4—48,

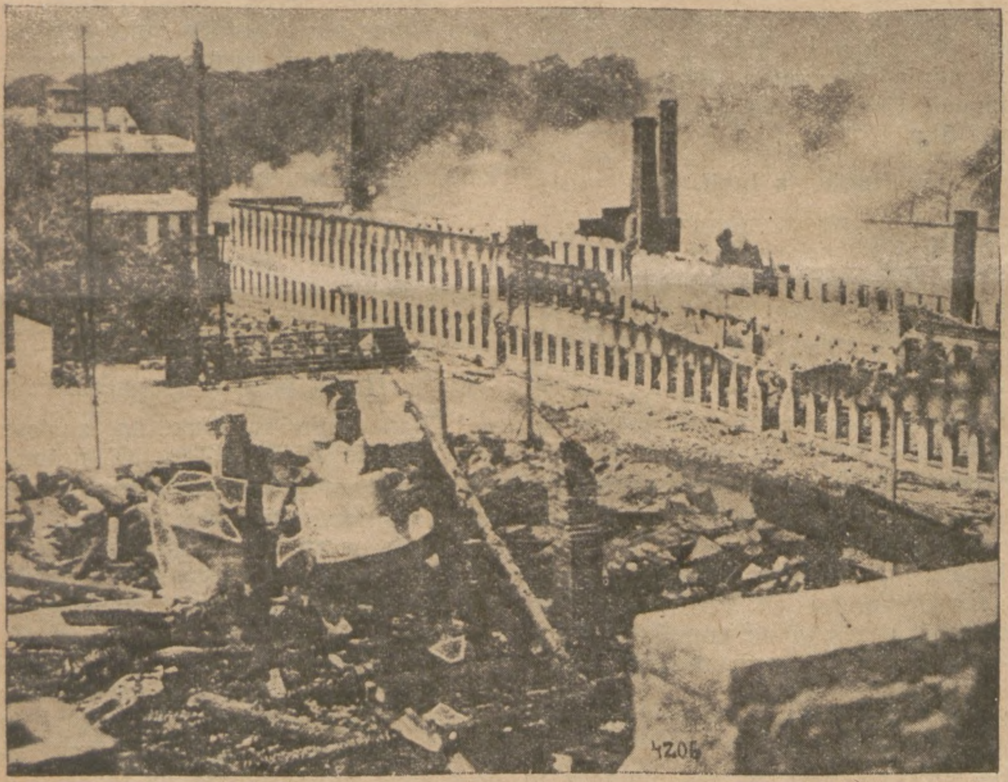
ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 10 зол. Піврічно 5 зол. Чвертьрічно 2 зол. 50 сот. Місячно 1 зол
За кордоном: Річно 2 амер. доляри або їх рівновартість.
Поодиноке число коштує 20 сот.

Пожежа від іскри з льокомотиви

Оноді вибухла пожежа в маґазинах збіжа Спілки „Земноплоди“ в Нагорянці, пов. Бучач. Вогонь знищив дах будинку та 20 сотнарів збіжа, зробивши шкоди на 15 тисяч золотих. В пивницях того будинку містилася фабрика свічок Фрідмана з Бучача, який поніс шкоди на 1000 золотих. Як виказали дохоження, пожежа повстала від іскри льокомотиви, яка переїжджала того дня кілька разів побіч згаданого маґазину, який віддалений від залізничого шляху лише 6 метрів.

——о——

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА

В Обарн під Нюйорком в Америці згоріла величезна вязниця, з якої остали лише руїни, котрі бачимо на нинішній знимці.

Вибухла бомба у Львові

В суботу, дня 7. вересня с. р. о год. пів до 10. вечером у Львові, в будинку дирекції Східних торгів вибухла бомба. Вибух був дуже сильний так, що знищив урядження будинку. Крім того тяжкі рани віднесла урядничка тоїж дирекції Марія Страйтівна. Урядовець Романовскі, який у хвилі вибуху находився в будинку, відніс легкі рани.

Справника цего бомбового замаху поліція не викрила. Додумуються, що був це якийсь молодий чоловік, який кілька годин перед вибухом лишив до перехowання в будинку дирекції торбу з бомбою.

Друга бомба вибухла на вулиці Понятовського, коло стрийського парку. Зараз по вибуху поліція арештувала студента Терещука, якому вибух попарив обі руки. Часописи пишуть, що коли Терещук переходив ул. Понятовського, згадана бомба вже там лежала підкинена й вибухла тоді, коли Терещук з цікавости, що це таке, наблизився до неї.

В звязи з вибухом бомби в дирекції Східних торгів, поліція переводить у Львові численні ревізії й арештовання. Переведено без якого-небудь висліду ревізії в Т-ві „Просвіта“, в Редакціях „Діла“ й „Червоної Калини“. Подробиці слідства й імена арештованих держать поки що в тайні.

——о——

Недуга преси

Друковане слово — книжка, брошура, журнал і часопис, отже все те, що підводимо під розуміння преси, — почало в останніх часах всевладно опановувати всі ділянки людського життя. Преса, се нині така сила, що порівнання важко їй знайти. Не дивниця, що правдою дня нинішнього стало твердження, що без преси, без допомоги друкованого слова неможлива ніяка, хочби найдрібніша громадянська праця.

З посеред ріжних родів преси, на перше місце вибивається часопис, що став необхідністю наших днів, став щоденним духовим кормом, „хлібом насущним“. Такий стан у кожнім випадку запанував серед усіх більше культурних і розвинених народів світа. В Німеччині наприклад, нема нині такої родини й хати, в котрій би часопис не був звичайною щоденною появою. Не до іншого йде в нас. Хоч, що правда, ми Українці на цілі десятки а то й добру сотню літ опізнилися в своїм розвитку від Німеччини, то всеж таки наглядно бачимо, що поширення й значіння преси у нас майже з кожним роком більшає.

Для нас, віруючих християн, сила й поширення преси має своє особливе значіння. Як на всі прояви людського життя, так і на пресу ми дивимося з точки погляду нашої віри й науки Христа. Тому ми відразу прикладаємо до преси нашу християнську оцінку, й запитуємо себе, **яка є преса?** Чи вона добра, то значить чи причинюється до осягнення цілі чоловіка, в його дочаснім, земнім життю, чи навпаки, вона шкодить і зводить на манівці?

У виборі їжі, для піддержання життя нашого тіла, звертаємо пильну увагу на це, щоб нестравних, затроєних кормів не вживати. Ясно, що для життя нашої душі рівнозначну вагу має вибір здорового, незатроєного духового корму. Розріжнюємо пресу добру, й пресу лиху. Від доброї надіємося користей для себе, свойого народу й Церкви, від лихої шкоду й руїну.

З оттаким нашим християнським поглядом на справу друкованого слова, преси, не погоджуються люде невіруючі. Що більше вони наш погляд поборюють. „Якщо ти віруючий — говорять вони лукаво — то тобі вповні вистарчає Церква, релігія й проповідь. Часопис має заспокоїти твою цікавість знання й тому є зовсім байдужною річчю, як часопис ставиться до справ Церкви й релігії. Головне, щоб він писав „правдиво“, багато й цікаво“.

На жаль, треба ствердити, що такі

лукаві балачки невіруючих, находять дуже часто послух серед добрих християн. Бачимо, що справді не звертається уваги на те, в якім дусі часопис редагований, а читається передовсім, усе те, що приносить якнайбільш чогось незвичайного і сензаційного. Ми свідками, що добрі християнські часописи ледви животіють, за те руїнницькі, але сензаційні ґазети находять собі легкий доступ до хат і рук християнських.

На загал нинішня преса є недужа. Вона є залежна від капіталу, від гроша. На видавання часопису починають люде дивитися як на інтерес, котрий повинен оплачуватися, себто приносити зиски. Притім не звертається зовсім уваги на те, що має подавати часопис, а ходить тільки про те, щоб він містив якнайбільш сензаційних і брудних вісток, які легко зумілиб зацікавити читачів.

З великою пошаною відноситься наш нарід до друкованого слова. Часто можна почути такі повні віри слова наших людей: „так було написане в ґазеті, отже то мусить бути правда". І чи справді не стає лячно нам, коли подумаємо кільки то лихих і руйницьких часописів і книжок поширюється між нашим народом, що бере їх з вірою в друковане слово у свої руки, читає їх і таким чином себе затроює.

Треба рішучо боротися з таким станом і усвідомлювати загал про недугу сучасної продажної преси. А одиноким доцільним засобом у боротьбі з лихою недужою пресою, се підсилення й поширення доброї християнської преси.

Хай наші часті згадки й напімнення про потребу поширення добрих часописів не остають „голосом вонїющого во пустині". Кажемо: **нині** ще час, ще нічого не втрачено, й недугу української преси можна твердим зусиллям усіх віруючих побороти. Але **завтра** може бути вже запізно й недуга стане не до вилічння. **І. А.**

——o——

Зі світа

Ще одна жидівська република.

Большевики порішили сотворити ще одну жидівську републику, тим разом на Зеленім Клині, то значить поновно поміж Українським населенням. Република має назву Е. С. С. Р.; то значить: Еврейська Соціялистическая Совєтская Републиκа. Вона має обіймати над берегами Амура чотири і пів міліона гектарів найгарнійшої землі, і протягом найблизших 10 літ на ній має поселитися 100,000 жидівських родин. Дотепер ся область називається Біро-Біджан.

Бельґія звільняє Надренію.

Бельґійське міністерство війни видало приказ в справі звільнення Надренії від бельґійських військ. З пять тисяч жовнірів половина буде стягнена з Надренії 15-го вересня, а решта 15-го жовтня б. р.

Повінь в Індії.

Англійська преса доносить, що Індії навістила велика повінь. Вода залляла великі простори аж до афґаністанського кордону. Богато міст находиться в воді. Населення втікає на вищеположені місця і ночує під голим небом. Уряд у Бомбаю робить всі заходи, щоби населенню достарчити живність і приміщення.

Буревій в Еспанії.

В південній і східній Еспанії шалів такий сильний буревій, якого ще Еспанія не переживала. Страшна зима залила коло 50 міст. До тепер начислено кілька десятків жертв.

Посуха в Америці.

З Нюйорку доносять, що величезні шкоди в рільництві заподіяла посуха, яка вже довший час тревае. В містах бракує води. Ліси горять.

Уступлення міністра Корошеца.

Віденська преса доносить з Люблями, що одинокий словінський міністер в уряді ґен. Жівковіча, др. Корошец подався до димісії. Др. Корошец був довший час міністром залізниць, а в останньому часі замінив на теку міністра суспільної опіки. Як відомо Др. Корошец був провідником б. словінської народньої партії.

Лет Чехів через Атлянтик.

Чеський летун Йосиф Рецлер, відомий винахідник нового типу легкопаду, підготовляється тепер до понадатлянтійського лету Прага — Нюйорк з перервою в Лісбоні. Лет має відбутися літаком, що має бути в цілости збудований в Чехословаччині.

Замах на поїзд в Манджурії.

Китайський панцирний поїзд вилетів зі шин біля Даляй Нор. Богато жовнірів згинуло. Причиною катастрофи було нарочне ушкодження тору.

Поїзд упав в пропасть.

Підчас пробної їзди на залізничій лінії під Цевасною в Румунії, поїзд, що

К. К. 31

Св. Апостол Павло

Пішов власник між корабельників:

— Вітрила напинайте та спускайте корабель, пливемо.

Метнулися корабельники й миттю корабель був готов до відпливу. Підняли якор і рушили в дорогу.

А Павло все:

— Не добре, не добре робите! Бурі не минуть нас.

Та ніхто не зважав на нього. Однак уже вскорі пересвідчилися, що Павлова правда. Вже вскорі настиг на корабель бурний вітер.

— Це Евроклідон, дуже небезпечний вітер — казали корабельники — біда буде, горе нам!

А вітер дужчав і дужчав. Підхопив корабель і кидав ним наче лушпиною.

— Не можна противитися вітрові — каже керманич — треба нам здатися на ласку Еоля.

І носило кораблем, кидало то в гору, то в долину з буруна на бурун.

А темінь така настала, що не знати було, коли день, а коли ніч, бо за чорними хмарами не видко було ні сонця ні зір.

Нагнало корабель на якийсь острів.

— Це Клявда — каже власник корабля — держіть що сили корабля, щоб не попалися на мілину. Тут кругом мілини.

І на силу здоліли вдержати корабель. Стягнули його й добирали всякого способу, підвязуючи корабля.

— Нема що — каже власник корабля — спускайте вітрило.

Спустили вітрило й так носило кораблем по морі.

Не вщухла буря, не зменшилася ні трохи й на другий день.

— Увесь тягар у море! — дав приказ власник корабля.

І вкинули в море ввесь корабельний вантаж. А на третій день прийшлося вже й знадібя корабельне кидати в море. Вкінці втратили всі вже всяку надію, що вдасться вирятуватися. Не їли нізщо. Довго вже ніхто нізщо в устах немав.

А Павло молився:

— Господи Боже, покажи цим людям, що живуть у блуді, свою силу, хай увірять у Тебе.

В ночі мав Павло сон: Явився йому ангел і каже: „Не бійся, Павле — ти мусиш явитися перд цісарем і ось дарував тобі Бог усіх тих, що пливуть із тобою!"

Як Павло збудився, наче нові сили влилися в його тіло. Він набрав духа, повеселішав.

І зараз рано пішов між моряків і каже:

— Люде, треба було послухати мене й не відчалювати від Крита. Тоді не потерпілиб ми такої втрати й шкоди такої. Та не тратьте надії, бодріться! Бо не буде погибелі нікому з нас, усі вирятуємося, крім корабля. Явився мені цеї ночі ангел Бога, до якого я належу й якому служу й сказав: „Не бійся, Павле — ти мусиш явитися перед цісарем і ось дарував тобі Бог усіх цих, що пливуть із тобою!" Тому бодріться, люде, бо я вірю, що так буде, як сказано мені. Ми мусимо пристати до якогось острова.

Два тижні носило так корабель. Люде були виснажені, обезсилені, зневірені. Один Павло не тратив духа ні віри, загрівав усіх видержати та впевнював, що все добре скінчиться, що вони вийдуть ціло.

Аж чотирнацятої ночі від часу, як так носило кораблем по Адрійському морі, спостерегли корабельники десь коло півночі, що близко від них якась земля.

— Землю видно, землю! — закликали радісно.

— Не радійте наперед — каже власник корабля — треба насамперед пізнати, що це за земля тай чи дається тут причалили. Змірте перш усего глибину.

Кинули в море шнур із тягарцем і кажуть:

— Є двацять сяжнів.

віз робітників і залізничу комісію, упав з мосту й скотився в яр. 2 убитих, 13 ранених. Машиніст зник без сліду.

30 міліонів фальшивих долярів.

В Америці відкрили власти кільканайцять фабрик фальшивих долярів. 30 осіб арештовано. Обчислено, що в обігу є більше як 30 міліонів фальшивих долярів.

Папіроски, що самі закурюються.

В Каліфорнії на торговому ринку появилися папіроски до котрих не треба сірників. Їхні головки є насичені фосфором, так що коли потреться тільки о беріг пуделочка, то вони самі закурюються.

Страшна автобусова катастрофа.

З Марокка доносять, що автобус зі 40 людьми, коло Тлємцен переїжджаючи над пропастю, прорвав барієру й скотився в яр. 16 осіб убитих, 15 важко ранених. Шофер розторощений.

Найменший літак.

Мешканець шавльського повіту на Литві, якийсь Шамбаріс, збудував літак, якого крила довгі на два метри, а ціла вага. виносить ледви 40 кільограмів. При помочі літака Шамбаріса може людина літати так свобідно як птиця. Крила літака є складані і їх прикріплюється до рамен літаючого. Цілий апарат є порушуваний маленьким бензиновим мотором, що важить 16 кільограмів. Сей мотор порушує крила, як се бачимо у птиць. Винаходом Шамбаріса занявся литовський уряд.

——о——

В 20 днях довкола землі

Воздухоплав „Ґраф Цеппелін“ повернув дня 4. вересня до порту в Фрідріхсгафен зі своєї подорожі довкола землі. Ціла подорож довкола землі з Фрідріхсгафен до Фрідріхсгафен, що виносить поверх 34.100 кільометрів, тревала 20 днів і 4 години. Коли зважити, що воздухоплав $7^1/_2$ дня стратив на постій в Японії й Америці, то в дійсности сам час подорожі довкруги землі виносив тільки 13 і пів дня, або 322 годин. Пересічна скорість „ґрафа Цеппеліна“ виносила 125 кільометрів на годину.

Ми вже так привикли до ріжних надзвичайних винаходів у наших днях, що навіть не віддаємо собі як слід відчиту з далекосяглости останного лету воздухоплава „ґраф Цеппелін“. Задивлені в „чуда“, яких доконує теперішна техніка, ми мріємо вже про подорожі у всесвітних просторах, думаємо про їзду на наш місяць, на звізду Марс і инші. Жадна скорість нас уже не вдоволяє.

„Овва“ — говорять уже наші наймолодші, — „скорість лету „цепеліна“ не може зовсім нас задоволити. Чиж не читали ви вісток в останних часописах, що поручник пільот Ачерлей осягнув на своїм літаку-гидропляні „Супермарін VI“ скорість поверх 560 кільометрів на годину. Або чи не знаєте, що німецький інжинір Оппель, працює над збудованям літаків-ракет, що будуть літати зі скорістю арматної кулі. Зовсім не надзвичайна річ, коли „Цепелін“ летів зі скорістю 125 клм. на годину й потребував аж 20 днів, щоб облетіти кулю земну“.

Звичайно, чуємо такі бесіди й не застановляємося зовсім над тим. Але з другого боку, коли подумаємо, що ще не так давно, бо всього на всього тому вісімдесять літ, наші діди мусіли цілих 2 місяці стратити, щоб напр. з Перемишля дістатися до Відня (тоді їхалося возом, запряженими волами), то таки мусимо з зачудуванням глядіти на величанські осяги техніки в ділянці комунікації.

Ще нині, щоб переїхати з Европи до далекої Японії треба кождій людині стратити майже 20 днів звичайної їзди поспішними поїздами й кораблями. Тимчасом воздухоплав „ґраф Цеппелін“ перелетів ту великанську віддаль, бо поверх 12.000 кільометрів, за чотири дні. Найбільше море, Спокійний Океан, перелетів протягом 3 днів, а дорогу з Америки до Німеччини відбув у 67 годинах.

Але безперечно найбільшим успіхом лету „ґрафа Цеппеліна“ довкола землі є ця обставина, що в наших днях можна вже зовсім поважно думати про уряджження сталої воздушної комунікації між всіма частями землі.

Як повідомляють часописи, в Америці заснувалися вже окремі товариства, що думають запровадити сталі воздушні корабельні лінії між Америкою і Европою, та Америкою і Азією.

При тім слід підчеркнути, що Німеччина осягнула велику побіду серед усіх країв і народів світа. Хоч побіджена в останній світовій війні й примушена побідниками до плачення величезних сум відшкодовання, показала вона цілому світові, що побідженою вона себе не почуває. Лет „ґрафа Цеппеліна“ є не тільки свідоцтвом великого розвитку техніки в Німеччині, але він є також

— Відплинемо трохи й знову змірнмо!

Так і зробили.

— Тут пятнацять сяжнів —кажуть ці, що міряли.

Тоді корабельник:

— Щоб там ні було, мусимо діждати ранку, а то в темряві можемо наїхати на гостре місце й розбити корабель. Киньте з керми якорі, пождемо до ранку.

Корабельники кинули чотири якорі з керми й корабель станув спокійно на воді.

Та тут завважав Павло, що корабельники щось шепочуться між собою й зачув, що один із них шептав:

— Спустімо човна, товариші, тай утечемо й так вирятуємося!

А другий каже:

— Та як? Побачать...

— Е, ми вдаваймо, що хочемо кинути якора з носу корабля — каже перший.

— Хіба — каже другий. — То скоро до роботи!

І взялися тягнути човен.

Тоді Павло пішов до сотника:

— Коли корабельники — каже — втечуть із корабля, то вам самим не врятуватися.

Сотник на це дав приказ воїнам:

— Повідтинайте линви в човна. Кількох вояків метнулося туди й мечами, заки корабельники могли здогадатися, що вони хочуть робити, повідтинали линви й човен упав на долину.

Люті були моряки на воїнів, та нiщо вже було діяти. Треба й їм ранку дожидатися.

Дожидалися так до світанку. Як стало світати, просив Павло всіх, що були на кораблі:

— Сьогодні чотирнацятий день ви ждучи постите й не їсьте нічого. Тож я благаю вас, прийміть їду! Вонж для вашого добра, бо нівкого з вас ні волосок не впаде з голови. Благаю, їджте.

І взяв хліб у руки й молився. По молитві переломив хліб і взявся їсти.

І всім стало тоді якось відрадніше на серці, повеселішали:

— Це святий муж — казали — усе збулося, що він заповів доси. То й тепер, коли каже, що вирятуємося, то вирятуємося напевно.

Власник корабля казав видати їжу. Не багато було вже сухарів на кораблі, а всіх людей на кораблі було двісті сімдесять і шість люда.

Однак стало ще всім і всі покріпилися їдою, заспокоїли голод.

Власник корабля велів іще для забезпеки, щоб облегчити корабель, викинути пшеницю в море.

Викинули пшеницю та дожидалися дня...

Стало свитати.

Каже сотник:

— Ну, тепер чейже пізнаємо, куди нас занесло, вже днiє.

Та власник корабля на це:

— Розглядаюся я вже, та ніяк не розберу, де саме ми є, не знаю цеї землі.

А керманич і собі:

— І я теж не розізнаюся тут.

А сотник на це:

— Та де ми й ні булиб, треба нам конче десь пристати до берега.

— А вжеж — на це власник корабля — я й розглядаюся, щоб найти найбільш пригоже місце.

Тут керманич:

— Ось тамечки бачу залив. Я думаю, що туди нам треба плисти, там напевно найдемо місце на причал.

— Гаразд! — каже власник корабля — так ти кермуй кораля туди.

І керманич пішов до керми, а власник дав приказ морякам:

— Витягай якорі! — а веслярам дав приказ: — веслуй!

І витягнули моряки якорі й підняли вітрило, веслярі вдарили веслами, керманич порозвязував завязі керми й наверну в кермою. І корабель рушив із місця та поплив до берега.

Бистро нісся корабель, аж нараз спинився й захитався.

— Ой лишенько — скрикнув керманич — корабель загряз на мілині.

(Дальше буде).

——о——

ЦЕПЕЛІН В АНҐЛІЇ

З побуту „Цепеліна“ в Анґлії. Величезний летунський ганґар (шопа) в Лекґурст, де відпочивав „Цепелін“ підчас своєї подорожі. На знимці в долі, бачимо відділ анґлійської летунської служби, який спішить помагати „Цепелінови“ в причалюванню.

доказом живучости й працьовитости німецького народу.

Навіть побіджені в війні, можуть стати побідниками на полі техніки, культури й знання. Німеччина стала живим прикладом і символом цеї історичної правди.

——o——

12,500.000 овочевих дерев вимерзло

Сьогорічні морози спричинили величанські шкоди садівникам. Після приблизних обчислень, вимерзло в Польщі 12,500.000 овочевих дерев, з чого на поодинокі роди припадає: 90% всіх груш, 50% черешень, 39% слив і 29% яблінок.

Сьогорічні збори, що мали принести 25 міліонів золотих приходу, майже зовсім пропали. Всі шляхотніші роди повимерзали. Ціни на всі овочі, навіть на найзвичайніші „паперівки“ підскочили в двоє. Заграничні овочі не можуть покрити запотребування овочів у краю, бо держава наложила на них великі мита.

В торгівлі овочами цілковитий застій. Дуже багато торговельних підприємств овочами стоїть на шляху руїни й банкротства.

——o——

Дивна почта

Мешканці малого острова св. Кільди, на західнім побережу Шотландії порішили, що ліпше непевна почта як ніяка і порішили висилати свої листи у одинокий для них можливий спосіб: кидаючи їх в море. Листи вкладають у металеву коробку, котру прикріплюють до дошки, на котрій видніє напись: Почта з острова св. Кільди. Проситься від-

СОФІЯ БАР. КІНСБЕРҐ.

Івасько Лупій

Це справді зівсім гидке назвище! І поки ще дальше буду писати, мушу в моїх поважаних Читачок і Читачів дуже просити вибачення, що поклала це назвище в наголовку цего невеличкого оповідання. Бо я сама відчуваю це, навіть дуже: так — це дійсно дуже негарний наголовок. Та на жаль годі мені його змінити, бо малого героя, що про нього я хочу писати, звало так усе село. Та прирікаю, коли я вже запізнала зичливих читачів із його добре заслуженим призвищем, в усьому описі не згадувати більше цего немилого слова.

Трохи більше впрочім права продістатися й у панські покої набуло це призвище, відколи носив його й так зробив його можливим цей славний ватажок опришків, що то про нього стілько написалися часописи й чутка знала стілько переказати.

Я моглаби відразу зачати цим, що представлю малу відбитку цего славного зразка При хрещенні дали цему малому громадянинові землі за опікуна великого святого й назвали його Іван Хреститель.

Це жвавий, русявий хлопчина зі свіжим милим личком та ясними, живими оченятками, в яких жевріє добродушна сваволність.

Саме качається він з братом і з товаришем багатьох збитків на полотні, що його мати розстелила на гладко викошеній леваді, щоби білилося. Оба хлопці завиваються в білі полотна серед сміхів та криків.

Насамперед робили на гладко розістеленому полотні вправи в скаканню, щоби бачити, чи досягнуть одним скоком із одного кінця полотна на другий. Відтиски всежтаки не зівсім чистих цвяхованих черевиків доказували, що ця проба не все вдавалася їм. На краях довгого полотна були попришивані стяжечки, що ними привязали полотно до паликів, які напинали його. Вони поволи пообривалися й теперечки прийшла нова, ще займавіша забава на чергу: хлопці лягали й як вони по нім уздовж котилися, завивалися в нього зівсім.

Ненці, що саме мішала повила з базникових ягід, не було це дуже приємне. Вона чим боржій полишила сковороду й побігла з піднесеною в гору варехою до збиточників. І вскорі мусіли відчути на собі неньчине обурення, що в зівсім звичайний спосіб частувала їх варехою.

Очевидно добра жінка не подумала наперед ні над слідами краски, що їх лишало її оружжа, ні над дуже мудрою приповідкою: „Сліпа завзятість шкодить тільки“. І так по скінченій екзекуції не тільки білісінькі рукави хлопців — був що йно понеділок — а й боронене полотно, що його сама ткала, було всенька покрите чорно-фіолєтними пасмами та пятнами, бож у розгарі боротьби неодин такий удар схибить, а крім цього оба збиточники закривалися перед караючою рукою предметом своєї вини.

Коли на обох винуватців посипалася ще порядна пайка лайки, подалися вони оба в двері стайні а розлючена Стодільчиха стояла перед своїм цінним, теперечки так жостоко опоряженим полотном і обертаючи його на всі боки, падькала:

— Цей Іванко дослужиться ще шибениці! О, він має завдатки на це, має досить!

В полудне було двом збиточникам продовження кари. Мусіли їсти юшку на боці на лежанці й не дістали улюбленої страви — тепер таких злощасних базникових повил.

По полудни всі домашні пішли в поле, тільки Іванка й Гнатка оставили доглядати хати, при чому дали їм цілу копу загроз.

— Сьогодні — думала собі мати — по такій научці, що вони дістали, не скоять уже більше ніщо!

Сердешна жінка! Як мало знала вона, коли так думала, свойого сваволього Іванка! Головним овочем кожної кари, що її він дістав, було в нього думати над цим, як направити виведений з рівноваги добрий настрій новою забавою, як невеселий настрій і спогад

чинити. В коробці з листами є гроші на оплаченнє пересилок. Морська струя несе сю дивну і одиноку у своїм роді почту до берегів Шотляндських островів відки листи йдуть вже правильною дорогою на місце призначення. Послідня почта з острова дійшла до Лондону щойно за два місяці і двайцять днів. Більша половина сеї почти пропадає.

——o——

Через єдність і братерство до кращої будучности!

I.

Рідна наша історія повинна нас багато навчити. Не вистарчить ще, коли довідаємося з історії про те, як жив наш нарід кілька соток літ тому назад. Історія, зокрема наша українська історія попри цікаві відомости, повинна ще нам подати вказівки, що треба робити і чого треба придержуватися, щоби стати хосенним свому народови, а заразом щоби поліпшити долю собі та будучому поколінню.

І дійсно історія сповняючи свій обовязок учить нас дуже много. Передусім у тих місцях, в яким історія виказує блуди та промахи наших предків і прадідів. Перед тими блудами історія нас остерігає. Бо головно ті всі пороки й похибки наших попередників стали причиною нашого сучасного народнього нешастя.

Одною з таких найбільших похибок у нашій історії був якраз брак єдности і згоди в наших предків. Відай велика частина історії України записана роздорами, домашними міжусобицями, незгодою та браком братерства, які тільки до руїни вели наш народ. Що більше; Незгоду між Українцями використовували сусіди-чужинці, ласі на багацтва українських земель. І так не один раз незгода між Українцями послужила ворогам до запанования над українськими землями.

Знаємо зі своєї історії й се, що тільки тоді на Україні було добре, коли знайшовся в ній розсудний голова і господар в особі князя (або короля), який умів і потрафив покорити охочих до сварні бояр і підданих горожан.

Та найгарнійший примір дала нам світова війна. З тої всесвітної заверухи вийшли найліпше сі народи, які в себе зуміли здавна закріпити єдність та згоду. Противно, найгірше вийшли ті, в яких не було згоди, зорґанізовання та спільної думки. Якось дивно стає людині, коли зважить, що навіть дуже маленькі народці мають свої власні держави. Тільки великий 40-міліоновий український нарід не може повеличатися своєю державністю. А яка головна причина сего? Відповідь на то хиба не трудно дати.

Тому пізнавaймо свою рідну історію, а певно навчимося много й викорінимо злий наклін до сварні та незгоди.

Врешті памятаймо на латинську приповідку: „Історія — то вчителька життя“.

II.

Однак і в сьогоднішних часах наші люди ще вповні не зрозуміли значіння єдности та згоди. Про се можна переконатися, майже на кождім кроці нашого народнього життя. Дійшло до сего, що навіть на Зборах Головного Товариства „Просвіта“ у Львові находяться киринники, котрі зачинають свою розкладову роботу та підносять і тут свій руїнницький голос.

Треба хиба подивляти, чому то наші люди такі скорі до всяких колотнеч і роздорів. Хибаж нерозважною сваркою і незгодою можна щонебудь здобути? Адже незгода і сварня се одна з найстрашнійших недуг, які жирують на живім орґанізмі народу. Вона так і дише руїною, безладдям і цілковитим народним занепадом. Бо брак єдности та згоди є рівночасно перепоною до кождої хосенної праці для народу, є перепоною до народнього добробуту.

А дуже много можнаби зробити, якщо значіння єдности та згоди знайшлоби в нас належне зрозуміння.

Візьмім хочби таке: Якби то гарно було, колиби так всі Українці постановили собі складати якусь, навіть дуже маленьку квоту на так важну нашу установу, якою є Рідна Школа. Кожний свідомий наш громадянин розуміє великі завдання Рідної Школи. І ніхто з нас не повинен віджалувати собі тих кілька сотиків на місяць на так важну ціль. За те будемо безпечні за гарне реліґійне і щиро-народне, патріотичне виховання нашої шкільної дітвори та молодіжи. Колиби на сім міліонів українського населення під Польщею знайшлося тільки два міліони, які жертвувалиби по десять сотиків місячно, то се принеслоби Рідній Школі двіста тисяч золотих. А за цю суму можнаби вдержати найменше шість соток наших рідних учительських сил. Колиби тих шість соток наших учителів і учительок виховували річно по 50 учеників, то кождого року ми зискувалиби яких 30.000 (трийцять тисяч) освідомлених членів українського народу, трийцять тисяч більше ніж досі!

про перебуту саме неприємність заглушити новими збитками.

Старий Стоділка був маломовний чоловяга й полишав жінці виховування дітей. Тільки час від часу при більших провинах хлопців вибухав громовим криком. Тоді то вже було лихо.

Мати перетяжена працею та хатними клопотами, не мала часу на поучування, напоминання й остороги. Час від часу грозила карами, та головним засобом виховання в неї були кари й лайка. Бідна жінка не мала ні дрібки хисту до виховування дітей, що звичайно міститься вже в природному почуванні матері.

Старші діти були добрі, з ними мала мало журби, та супроти Гнатка, а вже передусім супроти Іванка, цього невгамовного, дикого пустія, була вона безрадна.

— Сильніше стягайте віжки — радив о. парох, коли переходив попри Стоділкову загороду — бо виросте з хлопца ледащо!

— Чиж то вже нема ліщини на запруті? — питав учитель, коли стрінув Стодільчиху. — Ваш Іванко опиниться ще в криміналі.

— Пане вчителю, я роблю все, що можу — відповідала мати в повному пересвідченню — я не дарую йому нічого, та з ним уже ніяк не порадиш!

І так були дитячі Іванкові роки ланцюгом кар і ланцюгом зухвальних збитків, а одиноким каяттям у нього по цих збитках було, що він знов дав зловитися.

Рідко чула ця сама в собі добродушня, щиросердешня дитина приязне слово, рідко впадало любязне напімнення в молоденький ум — скрізь поводилися з ним як із ледащом, виновником усіх буч — та його збиточність і нестримна живість по кожному непризнаному поступуванні, що його зазнавав, брали все над ним верх.

І сьогодні не видержав він довго в прибитому настрою.

— Ти, Гнатку, чи ти не чув недавно, як о. парох говорив на проповіді про чорних, як місіонарі вчать їх усього, що можливе? — спитав він — ми сьогодні також так на половину на чорно помазані.

— Шкода, що наші рукави не зівсім намащені повилами. Малиб ми бодай що злизувати — відповів Гнатко воркітливо.

— Слухай, Гнатку, решту повил що нам належалися, поклали мамуня в пивниці. Знаєш, їсти їх нам не можна, та коли вони вже були для нас, то можемо бодай винести їх собі.

— Та тільки, щоб дивитися на них — це не дуже приємно!

— Ні, не тільки, щоб дивитися — відповів Іванко з захватом, коли в його голівці вже новий плян стояв у як найкращому світлі — гляди, коли ми вже так на половину на чорно помальовані, бавмося в „диких“. Старі одвірки також треба помалювати наново, це так — ми дикуни, що малюють чорною краскою. Тож винесімо повила й зараз до роботи!

Боязке Гнаткове серце билося трошечки, та совість у Іванка була ширша. Вскорі оба хлопці стояли з квачами біля посудини з базниковими повилами перед дверми.

По повній труду роботі гляділи з подивом на своє діло,

— Гарно! — сказав Іванко з радісною гордістю.

— Егеж, гарно! — признав Гнатко. Тут навіть татуньо не закинуть нішо.

— Тільки Марунька буде лаятися, так Марунька, їй завсіди щось таке не подобається, вона все проти нас і знов потягне зм мамунею.

Гнаткове серце знов забилося тривожніше, та тут Іванко закликав:

— Так тепер ще двері.

Та краски все ще було доволі, Іванко знав до чого ще й її вжити.

— Ти, двері в війта теж уже не гарні. Вважай, там теперечки нема нікогісінько дома — то можна й там використати краску! Людоньки! Як зчудується війт, коли побачить що двері в нього так гарно помальовані!

(Далі буде).

——o——

А коли наш нарід рік-річно прокурює і пропиває під самою Польщею не менше як по пятьдесять міліонів, (сума ще дуже скупа), то чому бодай чверть міліона з цего це може піти на вдержання українського приватного шкільництва? **В. Г-кий**

—o—

Що мені наймиліше?

Наймиліша мені в світі
Рідна Україна,
Де на гробах борців наших
Червона калина.

Буйний вітер, як повіє,
Калина зігнеться,
До калини сонце з неба
Любо осміхнеться.

На хвилинку осміхнеться,
До нас мов говорить:
„Любов ваша, ваша вірність
Поборе все горе"!

„Лиш любіться, лиш трудіться,
А Бог вам поможе —
Пильна праця і посвята
Побє все вороже"!

Все віддам для України!
Як прийде година
Життя дати, віддам радо —
Я її дитина!

Микола Палідвор,
із Чаборівки.

—o—

Великий Ювилей

1100 літ минуло цього року, коли до Швеції прибув перший Апостол християнської віри св. Ансгарі з чина Венедиктинів. Свою місійну працю почав серед незвичайно важких обставин. Але по літах увінчалася вона успіхом і Швеція стала католицькою. В XVI ст. захопив Швецію вповні лютеранський реформаційний рух, що знищив у краю католицизм. Щойно в 1836 могла католицька Церква знова відновитися в Швеції. Сьогодні є вже там 11 катол. парохій і 5.000 вірних. На вшанування ювилею приходу св. Ансгарія на шведську землю, влаштували тамошні католики величаве тридневне торжество в днях 17 — 19 серпня. Було приявних двох кардиналів і шістьох епископів та велике число священиків і світських паломників. Торжества відбувалися в Штокгольмі й на острові Берке, на котрім у 829 р. вибудував св. Ансгарі першу Церкву.

Політика й Політик

Хто такий добрий, а хто лихий політик?

Нині цілий світ — се політика, бо нема ні людей, ні річей, ні якихсь там справ — неполітичних. І кождий нині розуміється і визнається на політиці: і той, що свою політичну ґазету читає, і той, що політичні партії критикує, і вкінці той, що лає та ганьбить своїх і чужих послів, вибраних при останніх виборах до сойму.

„Бути політиком", має однак у поговірці народній дещо менше підхлібне значіння. Коли говориться про когось, що „він є добрий політик", то тим самим розуміється, що він розумний і спритний чоловік, але для своеї кишені. Видко, що в свідомости народу й громадянства, політична праця людей стала рівнозначною з їх користолюбством і дбайливістю про свої власні особисті інтереси. Нераз говориться також про когось, що він добрий політик, коли той „він" уміє видістатися щасливо зі скрутних обставин матеріяльної або правної біди й небезпеки.

Бачимо отже, що в звичайнім народнім розумінні, слово „політик, політичний, політика", означає менш більш те, що ми висловлюємо такими словами, як „хитрун, хитрий, хитрість". Очевидно, що перші вислови мають далеко ширше значіння від других. Але остаточно як і хитрун, може бути людиною злою або доброю, так само й „політик" у лихім цього слова значінню буде той, що до своеї цілі йде безоглядно, зовсім не звертаючи уваги на орудники, якими користується, — а правдивим шляхотним політиком тільки та людина, що до доброї цілі йде дозволеною, чесною дорогою.

Але те, що розуміємо під „політикою" в звичайній поговірці й розмові, зовсім не відповідає дійсному значінню цього слова. Під словом „політика", треба розуміти в дійсности **штуку, осягнути дозволеними орудниками те, що є корисне й спасенне для ширшого загалу людей.**

Ся штука, як бачимо з нашого окреслення, що то є політика, не є легкою річчу. Щоб бути добрим політиком, треба передовсім мати всесторонне й докладне знання про долю й недолю свого власного народу, про його соціяльні, господарські й релігійні потреби. Отже політик мусить мати справді високе образовання і то не тільки в якійсь одній ділянці, але в дійсности всесторонне й загальне.

Але само знання і розуміння відносин та обставин серед яких живе народ не вистарчає ще до цього, щоб бути добрим політиком. Крім знання й пізнання, мусить політик мати ще **волю, охоту** і **гаряче бажання,** добути для свого народу кращу долю й кращі обставини. Отсе бажання повинно випливати у чоловіка, що займається політикою, з його безкорисної, жертовної любови до свого народу й своеї Землі. Інакше висловлюючись, оте бажання, охота і воля працювати для кращої будучности своеї батьківщини повинно в політика випливати з його ідеалізму й правдивого патріотизму. Тільки в такім випадку можемо говорити про правдивого, ідейного політика. Бо коли хтось має на ціли свої особисті інтереси, або інтереси лиш невеличкої ґрупки або партії людей, то це вже „лихий, неідейний політик", або „політик", себто той, що заробляє на політиці.

Розумно думати й праведно чинити для добра загалу — се значить провадити добру політику. Знаємо, що небагато таких людей і тому мало добрих політиків. А мало добрих політиків для-того, що в нинішних „нібито демократичних" державах, себто таких, де народ сам мавби правити собою, є багато людей злих, фальшивих, брехливих і необразованих. І якраз ті люде найбільше пхаються до політики, бо в своїй захланности й хапчивости хотілиб вони загарбати якнайбільше публичного добра для себе. І тому вже грецький фільозоф Арістотель, що жив ще перед Христом, сказав, що „демократія" се бувби найкращий державний устрій, колиб кожний громадянин був такий як король, себто колиб він був справедливий і мудрий як розумний король. Бо в демократичній державі кождий повнолітний і повнолітна має право голосувати й постановляти про державні справи й державну політику. Але на жаль, людей чесних і розумних є мало, і через те в демократичних державах є більше „політиканів" чим політиків добрих.

—o—

ДОПИСИ

СТРУТИН ПОВ. ЗОЛОЧІВ. **(Посвячення парохіяльної церкви).** Цегорічне свято Успення Божої Матері в дни 28. серпня обходила струтинська парохія подвійно святочно. Раз, що в сім дни припадає празникове свято тутешньої парохії, а другий раз, що на цегорічне свято Успення назначено акт посвячення новопобудованої церкви у Струтині. Невеличкий що до числа жителів є Струтин, тому немало труду мусіли вложити його парохіяни, заки станув цей прекрасний храм на Божу славу і на славу Небесної Неньки, Марії. З цего короткого часу, в якім станула струтинська церковця слідне також велике привязання до Церкви в тутешніх парохіян. Та горяче те привязання до св. Церкви завдячують тутешні парохіяни свойому довголітньому, дорогому отцеви пароxови Впр. о. деканови Н. Яновичови. Свойому доброму о. пароxови, що поверх 40 літ витревав на убогенькій парохії, завдячують вони се, що не зійшли на манівці. Тому й такі радісні хвилини переживали струтинські парохіяни в дни Успення Пресв. Богородиці. До цьогож і погода дописувала в сім дни незвичайно й стягнула навіть з дальших сторін многих гостей. Акту посвячення Церкви довершив о. пралат Пясецький, що також відслужив торжественну Службу Божу. Незабутньою в памяти в усіх учасників свята остане також і зворушаюча проповідь о. Маркова з Княжого. **Учасник свята.**

—o—

Доки воно так ще буде?

З життя українських робітників у Німеччині, в місті Дельменгорст

(Допис).

Не добре діється в нашім місті Дельменгорсті. Деякі люди забувають зовсім про Бога. Найгірші ті, що були в Росії. Вони бунтують наших українських робітників. Ріжні дурниці виговорюють про Бога і віру та про людську душу. Де вони в темній Росії такого дурного „розуму“ набралися. Але нема їх много, тільки пара осіб. І хотять більше ніж 600 осіб научати про большевицький „рай“. Та ще коби хоч до чого доброго й пожиточного вони були такі цікаві, а то ні. Є в нас Товариство Українських Робітників „Поступ“ в котрім працювало більше ніж 100 членів активних і прихильників. А ті большевицькі „просвітителі“ замість взятися до того пожиточного діла, дурниці людям гнуть та ще злостяться, як хто сміється з тих дурних „мудрагелів“ та неслухає того, шо вони плетуть. Тай наше Т-во „Поступ“ не розвивається, а підупадає. Бо наші люди були неосторожні та недбалі і допустили тих большевицьких аґентів до Виділу. Самі панове Голови вели брехливу роботу, якої люди нехотіли слухати ані на очі бачити. Се тому, що вони вже старші і мудрійші і віри в них неможь відібрати, та хотіли в товаристві щось доброго почути і научитись а не слухати про якісь большевицькі дурниці.

Аж тепер люде пізнали в які руки попались і заложили друге „Т-во ім. св. Володимира Великого“ яке тільки нашої християнської праці вимагає. Бо люди старші, поважні є розумнійші і будуть уміти пошанувати нашу християнську віру і не будуть висмівати те, що наші батьки й діди шанували і ми шануємо.

Бо то вже стид і ганьба для цілого Дельменгорсту, щоби пару безвірків командирували нами як самі хочуть.

Вони то всіх „переконують“ що до церкви „не треба ходити, бо своєї не маємо“. А треба знати, що до нас доїздить наш священик о. д-р Петро Вергун із Берліна і що місяця відправляється богослуження в німец. кат. костелі. За те складаємо йому подяку за його труд і працю яку він у нас засіяв на наше добро і згоду поміж нами, робітниками на чужині, і на славу Божу. Нехай йому Всевишний дає всього добра і здоровля в дальшій боротьбі за нашу християнську віру. Засіяне ним зерно приносить нам велику користь. Ті большевицькі аґенти так вже були „напрацювали“, що декотрі вже були повиписувалися з католицької віри і перейшли на поганів. Але за словами о. д-ра Вергуна переходять назад на своє рідне, на нашу християнську католицьку віру.

Ось такі то гаразди в нашім Дельменгорсті.

Але люди стямилися. Вже навіть і сліпі в Дельменгорсті прозріли, що та вся большевицька робота розбиває наше українське робітництво та приносить тільки йому шкоду.

Досить уже накиринили нам наші большевицькі мудрагелі. Як не будуть вони сидіти тихо, то наша громада потрафить їм уже скоро придоптати хвіст.

Кількох наших громадян на зборах українського католицького Товариства ім св. Володимира Великого рішились купити фелон і зложили поважну суму на сю ціль. Фелон уже спроваджено зі Львова, з Достави. Тепер задумують ще купити хоругву. Най їм Всевишний допомагає в цім ділі і дасть їм здоровля до їх дальшої роботи.

Робітник.

МАРОКАНСЬКИЙ СУЛТАН У ФРАНЦІЇ

До Франції прибув в госві марокансьий султан. На знимці бачимо, як французький маршалок Ліотей витає його в Парижі, в брамі тамошного магометанського мечету.

Господарські поради.

В курнику: Щепіть молоді кури проти дифтерії.

Витреблюйте слабосилі кури.

Коли курей даємо до іншого курника — не забути посипати їх порошком проти комашні.

В пасіці: Вибрати пні на розплід.

Приготовляти вже в пасіці все, що потрібне до зимівлі.

Запаси меду, що збуває, відбирати.

Нездатні матки заступити добрими.

Природні погної.

Вартість погноїв залежить від змісту й можности вихіснування головних поживних творив, що є в гною. Із цих творив найважніші кисень, фосфорна кислота та вапнець (калій). Із цих трьох найвище стоїть кисень у грошевій вартости, потім слідує фосфорна кислота, а на кінці вапнець. Деякі погної містять у собі всі три поживні творива. До них належать найчастіші господарські гної: стаєнний гній, гноївка, людські відходи, компост. Само собою, що скількість поживних творив і якість їх неоднакова — це залежить від цього, як повстали погної, та з чого. Побіч властивих поживних творив треба ще тут брати на увагу й скількість орґанічної маси, що спричинює поправу стійности, сипкости, здібности пропускання повітря й сили задержання води.

Всі ці прикмети поправи землі має передусім добре плеканий стаєнний гній, що є найважнішим погноєм і напевно лишиться таким. Добре вилежаний стаєнний гній вартніший, як свіжий соломистий.

Зміст гноївки щодо скількости вапенця рівняється стаєнному гноєви. Фосфорної кислоти й кисня має гноївка на половину меньше. Та за те кисень гноївки лекше розпускається та скоріше ділає.

Людські відходи стоять щодо скількости кисня по середині між стаєнним гноєм і гноївкою, фосфорної кислоти мають майже тільки що стаєнний гній, зате вапенця мають тільки четвертину цього, що стаєнний гній.

Гній із відпадків, або компост, що при ріжнородному складі звичайно дуже багатий у кисень, надається головно до управи городовини (зеленини), тому що сильно розпушує землю.

Данилка Сокири слово щире

Було сонце, було ясно, було так на світі красно тай знов хляпавка і хмарно, а писали: буде гарно в нас цілільке бабське літо. Заложився я із вітом, що тепер буде погода, та програв — пять злотих шкода! Ой, пішли з моєї жмені вже вітови до кишені! Та щож вдію, добрі люде, сталося то най так буде. За науку слід платити — вже не буду ворожити й ворожбам сам не повірю, заки втну два рази змірю.

Все життя дає науку, тільки треба знати штуку, як з науки користати, щоб добро ішло до хати. Нам наук життя чимало від давна разврaз давало — та на марно йшли науки, бо не знали ми азбуки, як науки ці читати! Раду вміємо давати кожний кожному що хвилі, та собі ми всі не в силі намотати їх на уси, як ці гуси ми покуси не минаєм до роздорів, мов родилися для спорів — ворогам ми на потіху, на потіху і для сміху гриземося, сваримося, рвемо враз собі волося. А вороги добре дбають, з наших сварів користають, ще й нас юдять всі звичайно: „Добре бий, на відлів дайно!“ Щож, хібаби дурні були, щоб нагоду поминули, із незгоди скористати тай не влізти нам до хати. Ми на них не нарікаймо і не плачмо і не лаймо — лиш на себе, лиш на себе — пізнай себе буде з тебе, в старину батьки казали, певно що про це думали, шоб свої пізнати хиби та самим не лізти в диби.

Гей, навчімся вже раз, браття, цю заїлість це завзяття, що іде у нас на спори, на незгоду, на роздори — обернімо ми на труди, згідні, пильні й добре буде! Це моя все рада щира. Ваш

Данило де Сокира.

—o—

Смішне

Здибав Гарасим Петра,
Стали на розмову —
Вчора бачились оба,
А сьогодні знову.
— Болів тебе вчора зуб?
— А так, болів дуже...
— Чи й сьогодні ще болить?
— Я не знаю, друже,
Чи болить ще, чи вже ні.
— Та як то не знати?!
— Бо лишив зуб в зубаря,
Йди в нього спитати!...

Самособою не Руданський.

—o—

Переписка Редакції

ВП. Йосиф Сидій, Дельменгорст. Спис жертв і подяку ми одержали. Однак в подяці не сказано, на що ті гроші були зібрані. Напишіть, а помістимо спис враз із подякою. Поширюйте там наш часопис! Поздоровляємо Вас і ціле Товариство св. Володимира.

НОВИНКИ

Спис населення. Згідно з законом з дня 21-го жовтня 1919 р. другий спис населення Польщі повинен відбутися дня 31-го грудня 1930 р. У цьогорічнім бюджетовім прелімінарі не вставлено на цю ціль ніякого кредиту, хоч підготовка спису повинна вже вкоротці початися. Кошти переведення спису населення винесуть 5—6 міліонів золотих.

Вкрали шість скринь з амуніцією. З військових казарм в Стольні під Холмом вкрадено 6 скринь з амуніцією. В кілька годин пізніще найдено ті скрині в копицях сіна на поблизькій леваді. Кількох жовнірів арештовано.

Львів без електрики. В пятницю вечером перейшла над Львовом буря з громами. Громи спричинили незвичайну катастрофу в електрівні та позбавили місто на більше годин електричної сили. Около 8. год. веч. після сильної лискавки погасло в місті електричне світло, станули всі електр. мотори, на вулицях станули трамваї, в друкарнях лінотипи. З електрівні повідомили, що причиною перерви в доставі електр. струї електрівнею була буря, підчас якої вдарило мабуть кілька громів у сітку трамваєвих проводів, а крім цього трісла рура, що лучить парові турбіни з холодільниками, тому електрівня була позбавлена води. Маси води із збірників сплили крізь ушкоджену руру по збічах горба та замулили грубою верствою подвіря електрівні. Около 2. год. вночі робітники направили руру і місто дістало електрику. Театр завдяки відповідним акумуляторам мав запас електрики і вечірне представлення дотягнено до кінця. Буря відтяла Львів на кілька годин від світа, перервала телефонічне получення з Варшави та Краковом.

Населення Польщі після Головн. Стат. Уряду в Варшаві числить під цей час 30,408.247 осіб. На протязі останнього 10-ліття прибуло 4,126.000 осіб.

Міліонові зловживання в Вильні. Східна Аґенція повідомляє з Вильна, що комісія, яку вислало міністерство скарбу аби вона розслідила надужиття в виленськім митнім уряді, ствердила великі зловживання і фальшиве накладання мита в 82-ох випадках, яке принесло державі страту на 5 і пів міліона золотих. Загальні страти перевищають 12 міл. зол. на шкоду держави.

Інспектор листарів злодієм американських листів. Від кількох тижнів на головній почті вї Львові, знов стали пропадати американські листи, що містять звичайно в собі долярові банкноти. Підозрівали когось із листарів. І листарі самі взялися вислідити злодія. І вислідили, що листи забирає сам зверхник листарів, інспектор Кубаля, що мав саме наглядати листарів, щоб вони листи на час і як слід доручували адресатам. Аж одного дня листарі по семій годині рано заскочили його в листовому відділі й найшли в його кишенях пять американських листів, украдених із останньої висилки з головного двірця. Листарі зараз повідомили про це дирекцію почти. Кубалю переслухували цілий день і віддали справу прокуратурі.

Пожежа на двірці у Львові. Дня 7. вересня ц. р. о год. 4 пополудни вибухла грізна пожежа на львівськім головнім двірці, в маґазині, де переховується пакунки подорожних. В огні згоріло кількадесять пакунків. Про причину цеї пожежі кажуть ріжно. Одні додумуються, що спричинило її коротке зіпняття електричних проводів, другі підозрівають, що хтось підкинув між пакунки бомбу.

—o—

Біржа

Збіжа: пшениця двірська 39.40, жито гал. 22.50—23, ячмінь на мливо 18.50—19.50, овес гал. 19.50—20, кукуруза рум. 26.50—27.50, горох пів-Вікторія 45—50, горох пільний 32—35, бобик 30—31, вика 37.25—38.25, сіно солодке краєве прасоване 7—8, солома прасована 4—5, гречка 26—27, льон 64—66, лубінь синій 25—26, ріпак озимий 65.75—66.25, мука пшен. 65 проц. 74—76, мука житна 70 проц. 42—43.50, отруби житні 14.25—14.75, отруби пшеничні 15.50—16, крупи гречані 55—57, крупи ячмінні 38—39, пенцак 36—37, макухи льняні 41—42, мак синій 135—145, мак сивий 115—125.

—o—

Відповідальний редактор Антін Лотоцький. З друкарні Сп. „Діло“, Львів, Ринок 10.